

Anexarea Georgiei de către Rusia sovietică

Proclamarea independenței de către Georgia și recunoașterea internațională ulterioară a acesteia au fost receptate negativ de Uniunea Sovietică încă din primele momente, motiv pentru care încă de la început Rusia a încercat să răstoarne această situație prin intermediul bolșevicilor locali. Instrucțiunile le-au fost transmise de conducătorul statului sovietic, V. I. Lenin, și de către Comisarul Poporului pentru Afacerile Naționalităților, I. V. Stalin. Acesta din urmă era liderul bolșevicilor georgieni. Căutând să-și consolideze poziția și să-și întărească autoritatea la Moscova, Stalin era direct interesat să acționeze pentru a grăbi ocuparea Georgiei cât de curând posibil.

Astfel, în aprilie 1920, bolșevicii conduși de Sergo Ordjonikidze au reușit sovietizarea Azerbaidjanului bogat în petrol, apoi au invadat Georgia, dar de această dată armata georgiană a reușit să respingă atacul. Actul de agresiune al bolșevicilor a iritat Anglia și a generat neplăceri guvernului sovietic, care se afla în acel moment în negocieri cu britanicii, încercând să iasă din izolarea internațională în care se afla. Astfel, pentru moment, bolșevicii ruși au decis amânarea ocupării Georgiei pentru a dovedi Vestului atitudinea de „vecin bun”. În consecință, la 7 mai 1920 a fost semnat un acord între Georgia și Rusia. Aceasta din urmă a recunoscut formal independența Georgiei, fără însă a opri mișcarea antigeorgiană pe care tot ea o coordona. Mai mult, conform respectivului acord, activitățile bolșevicilor din Georgia erau recunoscute drept legale, ceea ce a condus la o amplificare a frecvenței activităților lor antistatale împotriva Georgiei.

În noiembrie 1920, Armata a XI-a Sovietică a ocupat Republica Armenia. După această acțiune, situația Georgiei a devenit de-a dreptul alarmantă. În ianuarie 1921, Moscova a pus la punct și planul de război cu Georgia: în districtul Lore, care era condus de georgieni și armeni alternativ, câte trei luni fiecare, trebuia regizată o revoltă și, mimându-se ajutorul acordat „rebelilor”, Armata a XI-a urma de fapt să pătrundă în Georgia. Orjonikidze a fost cel care a primit ordin să ducă la îndeplinire acest plan. Astfel, pe 12 februarie 1921, în noaptea „rebeliunii”, bolșevicii au atacat posturile

militare georgiene, în condițiile în care termenul final al planului pentru îndepărtarea armatei georgiene din Lore era stabilit pentru 13 februarie. Două zile mai târziu, 15 februarie, Stalin l-a informat de la Moscova pe Orjonikidze că Armata a XI-a trebuia să ocupe Tbilisi. Pe 22 februarie 1921, guvernul prorus din Turcia a emis un ultimatum și a cerut Georgiei să renunțe la Ardahani și Artvin. În situația dramatică în care se afla, guvernul georgian a preferat să renunțe la războiul cu Turcia. În ziua de 25 februarie, trupele Armatei Roșii intrau și ele în Tbilisi. Guvernul turc a încercat din nou să se folosească de situația creată și a cerut suplimentar și transferul districtului Batumi, dar de data aceasta au întâmpinat un refuz din partea guvernului georgian. Armata georgiană a reușit să-i învingă pe turci în lupta de la Batumi, dar georgienii au pierdut totuși districtele Artvin și Ardahan.

După ocuparea Tbilisi, Lenin și Stalin își doreau ca Noe Jordania să anunțe demisia guvernului său și desființarea Adunării Constituante. În acest mod, agresiunea militară rusă ar fi căpătat o formă legitimă, iar guvernul sovietic ar fi devenit în mod oficial succesorul legal al guvernului georgian. Jordania nu a fost de acord însă cu Rusia și, pe 17 martie 1921, a preferat să plece în exil direct din Batumi și să continue din străinătate lupta pentru independența Georgiei. În aceeași zi a fost semnat și acordul de încetare a focului.

Profitând de context, turcii au încercat să ia din nou Batumi, însă armata georgiană a reușit să-i învingă încă o dată, beneficiind și de suportul soldaților sovietici de naționalitate georgiană. La începutul anului 1921, la scurt timp după ce îi fusese recunoscută independența la nivel internațional, Rusia sovietică ocupa astfel un stat suveran, recunoscut juridic ca atare de celelalte state, un stat care avea propria constituție democratică, un guvern și un parlament rezultate în urma unor alegeri generale.